

ර්ජීජ්‍යුවේ “දෙවන විජ්‍යාචනය”

Egypt's "second revolution"

2011 මයි 31

කම්කරුවන්ගේ හා තරුණයන්ගේ විජ්‍යාචනය ව්‍යාපාරය පෙබරවාරි 11දා දිගු කළක් බලයේ සිටි ආයුදායක හොස්නි මූලාරක් පලවා හැරීමෙන් පසුව මෙතෙක් පැවති විශාලතම විරෝධතාවන්ගෙන් එකක් 28දා ර්ජීජ්‍යුවේ පැවතුනි. මූලාරක් ඇදවැටීමෙන් පසු ස්ථාපනය කරන ලද මිලිටරි ආන්ඩ්වේ පිළිවෙත් හෙලා දැකීමට ලක්ෂ ගනනින් ජනතාව කයිරේ අගනුවරට හා අනෙකුත් නගරවලට රස්වූහ.

විරෝධතාකරුවන් මතකළ සටන් පාය අතර “දෙවන විජ්‍යාචනයක්” සඳහා වන ඉල්ලීම ද විය. මෙම වැකිය තුළ අඩංගු වන්නේ ජනතා විරෝධතාවන්හි මත්‍ය මූලික ප්‍රජාතන්ත්‍ර හා සමාජ අභිජාෂයන් මාස තුනහමාරකට පෙර මූලාරක් ඇදවැටීම මගින් විසඳ නොමැතිය යන තීරනාත්මක අවබෝධය සි.

ප්‍රජාතන්ත්‍ර අයිතින් සම්බන්ධයෙන් ගත්කළ මිලිටරි තන්ත්‍රය හඳුසි තීතිය දිගටම පවත්වාගෙන ගොස් තිබේ. විජ්‍යාචනයේ එක් කේත්තීය ඉල්ලීමක් වුයේ හඳුසි තීතිය ඉවත් කිරීමයි. මාරුනු මාසයේ දී මිලිටරිය ආර්ථිකයට බලපාන වැඩවර්ණන හා විරෝධතා තහනම් කිරීමේ නව තීතියක් ක්‍රියාවට නැගිය. ව්‍යවස්ථාමය වෙනස්කම් පිළිබඳ සාකච්ඡා මත ග්‍රහනය පවත්වාගෙන යන මිලිටරිය කවදා හෝ මැතිවරන පැවත් වුවත් එවා සම්පූර්ණ පාලනය කරනු ඇති.

මිලිටරිය දැනට මත් තාරිර වතුරපුදෙයේ තරුණයන්ගේ විරෝධතාවලට ක්‍රම ලෙස පහර දී තිබේ. එහි මරුදනකාරී විධිතම ර්ජීජ්‍යු විජ්‍යාචනයේ ගාමක සමාජ බලවෙශය වූ කම්කරු පන්තියේ සියලු කොටස් වෙත ඉලක්ක කෙරී පවති. පුළුල් සමානත්වය, ඉහළ වැටුප්, පුද්ගලිකරනය අවසන් කිරීම හා සංගතවල ආයුධවන්වලට එරෙහිව ප්‍රජාතාන්ත්‍රික හිමිකම් යන තම ඉල්ලීම දිනාගැනීමට කම්කරුවන් අදිවන් කරගත් තතු යටතේ පෙබරවාරි 11 දක්වා වූ කාලයේ පුපුරා ගිය වැඩ වර්ණන එයින් පසුව ද දිග්ගැසෙමින් ව්‍යාප්ත විය. මැත සතිවල කරමාන්තකාලා කම්කරුවන්ගේ හා වෛද්‍යවරුන්ගේ අරගල ද ඇතුළු විරෝධතා ප්‍රසාරනය වීම දක්නට ලැබුනි.

රාජු මරුදනයට අමතරව ර්ජීජ්‍යු කම්කරු පන්තිය දැන් ගැඹුරුවන ආර්ථික අරුධායකට මුළුන දෙයි. විරෝධතාව සියයට 12කට ආසන්න මට්ටමකට නැගි තිබේ. ර්ජීජ්‍යු පාලක පන්තිය වැඩි වැටුප් හා මනා ජ්‍යෙන තත්වයන් සඳහා වන ඉල්ලීම ආපසු හැරවීමට මහජන විරෝධතාව පාවිච්ච කරනු ඇති.

විදෙස් පිළිවෙත් සම්බන්ධයෙන් ගත්කළ නව ආන්ඩ්වුව දශක ගනනක් තිස්සේ ර්ජීජ්‍යු රාජ්‍යයේ මුරගලක්ව පැවති එක්සන්

ජනපදය සමග සන්ධානය පවත්වාගෙන ගොස් ඇති. අසල්වැසි ලිඛිතයාව තුළ අධිරාජුවාදී මැදිහත් වීමට ආධාර කිරීමේ දී ආන්ඩ්වුව තීරනාත්මක ක්‍රියාකළාපයක් ඉටුකොට තිබේ. ර්ස්රායලය සම්බන්ධයෙන් ගත්වීට ගාසා තීරයට යාබද රුන දේශසීමාව අරඳ වසයෙන් විවෘත කිරීම වැනි සිම්ත පිළිවර රටතුව විරුද්ධත්වය සිමා කිරීම හා ර්ස්රායලය සමග ර්ජීජ්‍යුවේ මූලෝපායික සන්ධානය ආරක්ෂා කරගැනීම ඉලක්ක කර ගනී.

මිලිටරි තන්ත්‍රයට මුක්කව දීමේ දී එක්සන් ජනපදය තීරනාත්මක ක්‍රියාකළාපයක් ඉටුකරමින් සිටි. සැම වසරක ම මිලිටරි පොලිස් යාන්ත්‍රනයට මුදල් සැපයීමට බොල් බිලියන ගනන් සම්පාදනය කරමින් ඇමරිකානු ආන්ඩ්වුව දශක ගනනාවක් මූලාරක් ආයුදායකත්වයට පිටුබලය සැපයි ය. මේ වසරේ පුරුව හාගයේ විරෝධතා වර්ධනය වූ විට පලමුව මූලාරක්ට විවෘතව පිටුබලය දුන් ඔබාමා පරිපාලනය ඉන්පසු තවත් කාලයක් මූලාරක් බලයේ රඳවන “තුමානුකුල සංකාන්තියක්” සංවිධානය කිරීමට තිරයෙන් පිටුපස සිට කටයුතු කළේ ය. අවසානයේ තම සහකාරයා අතහැර දැමීමට බලකෙරුනු තතු යටතේ එක්සන් ජනපදය දැන් සිය අවගතතා ආරක්ෂා කරගැනීමට මිලිටරිය සමග වැඩිකරමින් සිටි.

එරට ආර්ථිකය වැඩිඳුර විදේශීය විවෘතීමට විවෘත කිරීම සඳහා ර්ජීජ්‍යුවේ තන්ත්‍රය ගසාකුමට එක්සන් ජනපදය හා යුරෝපීය බලවත්තු උත්සාහ දරති. විජ්‍යාචන හටගැනීමට පුමුඛ වශයෙන්ම හේතු කාරක වූ සමාජ අසමානතාවේ ගින්නට තෙල් දමන ලද්දේ මෙම වෙළඳපොල විවෘත කිරීමේ පිළිවෙත සිය.

මේ මාසයේ මූල මැද පෙරදිග පිළිබඳ කතාවේ දී ඔබාමා අවධාරනය කළේ “ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සඳහා ඇමරිකාවේ සහයෝගය මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය සහතික කිරීම, ප්‍රතිසංස්කරන ප්‍රවර්ධනය හා එකිනෙකා සමගත් ගේලිය ආර්ථිකය සමගත් තරගකාරී ලෙස වෙළඳපොල එකාග්‍රකරනය” මත තීන්දු වනු ඇති බවටය. මේවා ජනසතු කරමාන්ත බිඳී දැමීම හා අන්තර්ජාතික සංගතවල සුරාකුම සඳහා ර්ජීජ්‍යු කම්කරු පන්තිය විළිබඳ සංකේත වෙන වන්නේ ය. ජී-8 සමුළුව පසුගිය සතියේ මෙම කරුන යළි අවධාරනය කළේ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය ප්‍රමාද (ජාමුජා) හා අනෙකුත් ආයතන මගින් දෙනු ලබන සෞච්චා ප්‍රතිසංස්කරන” සමග සම්බන්ධ කරමිනි.

මූලාරක් බලයෙන් පහවීමේ මුවවිටදී පෙබරවාරි 10 දා ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය අනතුරු ඇගැනු පරිදි: “වයස්ගත ආයුදායකයෙකුගේ හස්තයෙන් බලය පැහැරගැනීමට අත්‍යවශ්‍ය

සමාජ බලවේගය සම්පාදනය කිරීමෙන් පසු රැජ්පේතු කමිකරුවන් මූහුත පාන විශාලතම අනතුර වන්නේ නායක පුද්ගලයන්ගේ නම් හා මූහුනු හැර වෙනත් වැදගත් කිසිවක් වෙනස් නො වීමයි. වෙනත් වචනවලින් කිවහොත් දන්ග්චර රාජ්‍යය එලෙසම පවතිනු ඇත යන්නයි.”

නව හා පුපුරනසුළු පන්ති ගැටුම් කරලියේ පවති. මෙම අරගල සාර්ථක වීමට රැජ්පේතු විප්ලවයේ පලමු අදියරේ පාඩම් උකහාගැනීම අවකාශය ය. රැජ්පේතුව වැනි පරිපිශිත පැරණි යටත් විජ්‍යතා රටක මහජනයාගේ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික අනිලාඡයන් හා අධිරාජ්‍යවාදී ආධිපත්‍යයෙන් ඔවුන්ගේ විමුක්තිය සාක්ෂාත් කරනු ලැබේය හැකිකේ ජාත්‍යන්තරවාදී හා සමාජවාදී ක්‍රියාමාර්ගයක පදනම මත කමිකරු පන්තිය දේශපාලන බලය අල්ලා ගැනීම තුළින් පමණකි යන වෞච්ඡිත්‍යේ නො තවතින විප්ලව නායාය පිළිබඳ බලගතු සනාථිනයක් රැජ්පේතු විප්ලවයේ දිගහැරීම තුළ දැකගත හැකිය.

කමිකරු පන්තියේ ස්වාධීන දේශපාලන ක්‍රියාමාර්ගයක් හා පක්ෂයක් නොමැති තත්ත්ව තුළ රැජ්පේතු විප්ලවයේ මුල් අදියරයන්හි දේශපාලන ආධිපත්‍යය දරන ලද්දේ දන්ග්චර “විපාර්ශවයේ” පක්ෂ විසිනි. ජනවාරි හා පෙබරවාරි සිදුවීමෙන් ආරම්භක අදියරේ දී මුස්ලිම සහෝදරත්වයේ හා මොහොමඩ් එල්බරාබේ වටා සිටි කොටස්වල සාරාත්මක හුමිකාව වූයේ ඔවුන්ගේ පාලනයෙන් පිටස්තරව වර්ධනය වූ ව්‍යාපාරයේ මහජන විප්ලවිය අනිලාඡයන් හිර කිරීමේ තීරිංගයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වීම යි. මිලිටරිය “මහජනයාගේ හමුදාවක්” යයි මිල්‍යාවන් ගොඩනැගි ඔවුනු ඒ හරහා කමිකරුවන් නිරායුද කිරීමට හා පාලන තන්ත්‍රයට එරහි තීරනාත්මක ගැටුමක් වැළැක්වීමට ක්‍රියා කළහ.

මූබාරක් ඇදවැටීමෙන් පසුව ද මෙම හුමිකාව දිගටම පවත්වාගෙන ගොස් තිබේ. පසුගිය සිකුරාදා පැවති විරෝධතා හෙලා දකි මින් හා ඒවා සංවිධානය කිරීම පිළිබඳව “අනාගමිකයන්ට හා කොමිෂනිස්ට්‍රාන්ට” පහර දෙමින් මුස්ලිම සහෝදරත්වය විවාතව මිලිටරියට පිටුබලය දුන්නේ ය. එල්බරාබේ සම්බන්ධයෙන් ගතහොත් ඔහු විප්ලව-පුරුව සමයේ “රැජ්පේතුව පිහිටීමට ආසන්න” යයි හා “රට රක්ගැනීමට හමුදාව මැදිහත් විය යුතු” යයි අනතුරු ඇගැවීය. දැන් ඔහු “තවත් විප්ලවයක් එනම් දිනින්දන්ගේ කැරුල්ලක්” පිළිබඳ අනතුරු අතවමින් සිටී. ඔහුගේ ඉලක්කය වන්නේ නැගිමිල් වැනි විවිධ සාක්ෂිවලින් හැකිවේ. මුළු සම්බන්ධව එක්සත් ජනපදයට සැපයීය. දැන් යුරෝපය තුළ කමිකරුවන් හා තරුනයින්, 20වන ගතවර්ෂයේ ගමන් මාවත තුළ දී දිනාගත් සැම සහනයක් මත ම එල්ල වන එතිහාසික ප්‍රජාරයට එරහිව ලක්ෂ ගනනින් විරෝධය පාමින් සිටියි. සමස්තයක් ලෙස එල්ක ආර්ථිකයේ නව පසුබැමක පැහැදිලි සංයු සමග සම්පාත වෙමින් යුරෝපා මහාද්වීපය නව ආර්ථික අරුබුදයක අද්දර වැනෙමින් තිබේ.

නිල විපාර්ශ බලවේගයන්ගේ කක්ෂයේ විවිධාකාර ව්‍යාපාම කන්ඩායම් හා “ස්වාධීන වෘත්තිය සම්ති” සිටියි. මූබාරක් ඉවත් වීමට පෙර රැජ්පේතුවේ විප්ලවවාදී සමාජවාදීහු හා සමාජවාදී පක්ෂය, බ්‍රිතාන්‍යයේ සමාජවාදී කමිකරු පක්ෂය හා එක්සත් ජනපදයේ ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී සංවිධානය ඇතුළු තම ජාත්‍යන්තර සහකරුවන් සමගින් එල්බරාබේ හා මුස්ලිම

සහෝදරත්වය වෙනසක් සඳහා ප්‍රගතියීලි නියෝජිතයන් ලෙස බුවා දැක්වූහ.

කමිකරු පන්තියේ ස්වාධීන සමාජවාදී ව්‍යාපාරයක් වැළැක්වීම තම සාරාත්මක අනිපාය කරගත් පොදු වේදිකාවක පදනම මත දැන් මෙම කන්ඩායම් එකපෙලට පැමින සිටියි. මේ මස මුල දී රැජ්පේතුවේ විවිධාකාර “වාම” කන්ඩායම් තම ඉලක්කය “පොදු ජාතික අරමුණු කරා ලගා වීමට සියලු ප්‍රගතියීලි හා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික බලවේග සමග සහයෝගී වීම” යයි ප්‍රකාශ කරන රීතියා සමාජවාදී පෙරමුනක් අවවා ගැනීමට එක්වහ. වෙනත් වචනවලින් කිවහොත් කමිකරු පන්තිය දන්ග්චර විපාර්ශවයට යටත් කිරීම සඳහා ඔවුනු දිගටම ක්‍රියාකාරී වෙති.

රැජ්පේතු කමිකරුවන් මූහුත දෙන මූලික කරතව්‍යය වන්නේ බලය ගැනීම හා දන්ග්චර පාලනය අවසන් කිරීමට කරන අරගලය තුළ කමිකරු පන්තිය බලමුලු ගැනීවීම ඉලක්ක කරගත් නව විප්ලවවාදී නායකත්වයක් ගොඩනැගීම යි. කෙසේ වෙතත් රැජ්පේතුවේ පාඩම් එරටේ කමිකරුවන්ට පමණක් සීමා නොවන අතර රැජ්පේතුව තුළ දිගහැරෙන අරගල තුළ දැකිව එරට තුළ පමණක් සාර්ථක කරගනු ලැබේය නො හැකිය.

2008 අවසන් හාගයේ ඇරුණුනු මූල්‍ය අරුබුදයෙන් වසර දෙකහමාරක් ගෙවෙන තැනා කමිකරු පන්තිය විශාල පරිමානයෙන් පෙරලා සටන් කිරීම අරණා තිබේ. ලේඛකය පුරා පාලක පන්තිය හා එහි දේශපාලන තීරෝජිතයේ පරම්පරා ගනනක් තිස්සේ කමිකරුවන් සටන් කොට දිනාගත් කොන්දේසි ආපසු හැරවීමේ තීරතව සිටියි. ලිඛියානු යුද්ධය හා රැජ්පේතුවේ මිලිටරි කන්ත්‍රයට මුක්කුව දීමට එක්සත් ජනපදය දරන ආයාසයන් යුරෝපයේ හා එක්සත් ජනපදයේ සමාජ වැඩිහිටිවෙළවල්හි එතිහාසික මට්ටමේ කප්පාදුවෙහි ගෝලිය ක්‍රියාදාමයක කොටසකි.

රැජ්පේතුවේ පෙබරවාරි සිදුවීම් හා මැද පෙරදීග හා උතුරු අප්‍රිකාවේ නැගිමිල් කමිකරු පන්තියේ ප්‍රතිප්‍රජාරයක ආරම්භය විය. ඒවා ලේඛකය පුරා බලගතු ලෙස අනුනාද වෙයි. ඇමරිකානු කමිකරුවන් විවාතව අරගලයට යලි පිවිසීමේ ආරම්භය පමණක් වූ එක්සත් ජනපදයේ විස්කොන්සින් ප්‍රාන්ත කමිකරුවන්ගේ අරගලයන්ට ඒවා ආවේශය සැපයීය. දැන් යුරෝපය තුළ කමිකරුවන් හා තරුනයින්, 20වන ගතවර්ෂයේ ගමන් මාවත තුළ දී දිනාගත් සැම සහනයක් මත ම එල්ල වන එතිහාසික ප්‍රජාරයට එරහිව ලක්ෂ ගනනින් විරෝධය පාමින් සිටියි. සමස්තයක් ලෙස එල්ක ආර්ථිකයේ නව පසුබැමක පැහැදිලි සංයු සමග සම්පාත වෙමින් යුරෝපා මහාද්වීපය නව ආර්ථික අරුබුදයක අද්දර වැනෙමින් තිබේ.

සැම රටක ම හා සැම අරගලයක දී ම එකම මූලික කරතව්‍යය ඉස්මුලතුව වේ. එනම් නව විප්ලවවාදී නායකත්වයක් ලෙස හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුව ගොඩනැගීම යි.

පෝසා කිමෙර්ස්